

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dissapte 17 de Desembre de 1898

Núm. 3.780

Any XIII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
6 provincies trimestre.	3 50
Extranger y Ultramar	7
Anúncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofret, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que l'

XAROP SERRA

La que paga més

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

millor remey pera combatre per cró-rebeldé que sia tota classe de.....

TOS

vincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLO (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Medalla d' or. Barcelona 1898.

VINYAS AMERICANAS

Marcial Ombrás (propietari)

Ronda del Carril, Figueras, (Girona)

Barbats, estacas y empeltats.—Preus reduhits y autenticitat garantida. Trenta hectareas de planté.

Secció doctrinal

No 'ns els creyem

Cal que 'ns regenerem. Cal vida nova. Novas ideas y nous procediments. Un cambi radical; aquí fa falta. Gent pera governar sens taca de descrédit demana avuy tothom. Tothom demana que no apujin mes las contribucions: aixó demanan.

Camí de la regeneració hi veuren formant llarch pelegrinaje a tots los polítichs y periodis: as que n' mes ó en menos son responsables dels mals que are 'ns vindrán. Devots avuy de las ideas que maltracta ren ahir, mireulos are a tots plegats tristos y pensatius, entonant la *mea culpa*, com pujan lo calvari y cauhen de genolls, contristos de sos pecats, adorant lo sant de qui tan renegaren.

Mireulos bé: Son els mateixos que aplaudian aquells tristos embarchs de minyons que avuy ens tornan ab la salut perduda; per donar compte de la mort de milers de germans seus. Aquells mateixos que coréjavan l' Himne funest que tanta sanch ens costa. Els que alabavan y aplaudian als directores de tan fatal campanya. Els que maltractaren ab deshonorosos noms a aquelles mares perque al despedirse d' un fill, tros del seu cor, llágrima viva l lensaren los seus ulls. Aquells mateixos que ab gatzara y bullici celebraren victorias que may han existit y feyan heroes als generals; y demanavan més carn y foch y ferro y plom; y els odís y venjan sas creats els entusiasmayan. Aquells que ab cor de reca llegían gojosos y satisfets els episodis é inhumanitats que tota guerra porta, y demanavan ab veus enrogalladas, afinsellaments. Aquells que avans de concedir no més un borrall no més d' autonomia, haurían convertit aquelles islas en inmensa foguera ó en un munt de ruas... mireulos are ipobrets! els cors sensibles! tot puresa y blancor; mireu com diuen: Cal que 'ns regenerem. Cal vida nova. Novas ideas y nous procediments. Un cambi radical aquí fa falta.

Regenoreuvos si podeu, que molí he dupto; a nosaltres no 'ns cal, que ja ho estavam avans de tot aixó, perque 'ls catalanistas no l' atíarem may aques- ta guerra.

Nosaltres qui volém que 's regeneri y es despertí ayiat, es nostre poble, que per aixó treballém y pre- diquéim anys ha; si no que no l' enganyarem com l'

enganyeu vosaltres, polítichs de baixa ma, no li dirém may que l' autonomia els portará la regeneració y la felicitat y la riquesa y el benestar com prediqueu vosaltres. No li volém comensar la casa per la teulada, que després ens trobariam sense fonaments y 'ls fonaments li faltan.

Primer que tot li dirém que cal molt sacrifici, que no és estantse a casa com se guanyan els plets, ni es l' indiferencia qui fa triomfar uns ideals, si no que 's necessita un bon tros més d' energia y activitat de la que hi ha hagut fins are, es necessita que 'l poble 's desvetlli y pensi en la realitat de sa triste situació.

Avuy per avuy, y consti que 'ns fa vergonya dirho, Catalunya no es mereixedora de l' autonomia que nosaltres demanem. Pera que un poble 's fassi acreedor de las ventajias que nostres ideals reportan es precis que s' ho guanyi y lo que es per are no n' ha fet cap de sacrifici per obtenir sa llibertat autonómica.

No 'ns cansarem de repetirho; la llibertat de nostra terra no l' obtindrém may vinguda de Madrid. Si alguna cosa, allá dalt ens donan, si algun dia implantessin reformas autonómicas, fora no més que pera desacreditar lo sistema ó pera restar foras als partidaris del radicalisme que demanan lo que may concediran els polítichs, perque a més de no enten- drens ni compendre la lleg timitat de nostras aspira- cions, perdrian ells ab tal concessió tota la riquesa que are 'ls proporciona el centralisme.

Desenganyemnos, no ho poden ser, ni que vul- guin, d' autonomistas radicals, perque pel sol fet de serho anirian contra 'ls seus interessos, y encara no s' ha donat el cas que per gust hi hagi ningú que abdiqui d' un benefici. Mentres hi hagi interessos y negoci de per mitj ningú la vol entendre la rahó; pe- san més els diners que la justicia, y com sigui que la gent d' aquellas terras no vihuen d' altra cosa que d' aquesta absorvent centralisació, per aixó no passarán may de l' *autonomia bien entendida*, que ve a ser com si diguessim una capa mal tallada.

Donchs que—dihuen molts—penseu vosaltres que triomfarán nostras ideas per l' esforç del poble? Creyén que imperarán després d' una forta sotrega- da en la que hi hagi intervingut la gent de Catalun- ya? Y els que tal preguntan ab to de profeta vos con- testán; No sigueu ilusos que aixó no será may.

Donchs ha de ser; ho tenui entés ánimas de do- na, ha de ser; y sembla mentida que 's gosin a fer preguntes com aquestas. Ab quina confiança comen- sarém la lluyta; ab quina fé entrarán en lo camp catalanista si ja comensen no per dubtar, sino per ne- gar que puguem per nostras foras guanyar lo que volém? No va en lloch un poble que no s' refihi de son esforç; per mal camí aném si ja d' un bon prin- cipi no 'ns refiem de nosaltres mateixos.

No admeten que 'ns ho guanyem, y en cambi acceptan que 's d' allá dalt ens ho donarán fet!

Santa innocencia! Qué es denigrant y vergonyós per un poble y a quin gran més baix ha d' estar quan no te fé ni es- peransa d' adquirir sos drets per sas propias foras! Qué es trist y éural com espera sos regeneradors de fora casa!

No: catalans; no ho diguem més aixó; arranquem de vos tres cors aquest escpticisme; treballém ab fé y constancia. Qué es la vida sense ilusió? Tinguéme una que nodreixi l' esperansa de veurens ímos y senyors de tot lo no tre.

No tinguéme impaciencia; l' inercia que regna avuy per tot, l' indiferencia que ja fa anys s' ha en- senyorit del nostre poble fugirá, no hi tingueu dubte, pera fer pas a un periodo de lluyta y sacrifici, que sense aixó no s' guanya cap causa; més consti que per arribar a n' aquesta altura cal que 'l enoratíem, y ab la fé del creyent li diguem sempre que es l' únich camí per arribar a l' implantació de nostras doctrinas.

Qui aixó no cregui tan se val que ho deixi corre tot. No s' comprén cap catalanista convensut que avans no ho estigui de que 'ls madrilenys ni cap d' aquells polítichs ens donaran lo que reclamem.

Confessem que si no creguéssim en lo triomf del catalanisme guanyat per l' esforç del poble, ni un dia més foram apóstols d' aquestas ideas. Podrá tardar més ó ménos, en aixó no 'ns hi fiquem, pero la victoria ens vindrá de casa, perque de fora no 'ns pot venir res de bó.

Un poble que no cregui en éll mateix, es poble mort, y 'l nostre no ho es, perque si ho fos no tin- drian rahó de ser nostras teorías.

Un poch d' historia

En les actuals circumstancias, quant aquí s' imposa imperiosament la necessitat d' establir una perfecta armonía entre 'ls gastos y 'ls recursos del Estat quan se veu que es de tot punt indispensable introduhir en la Hisenda y en l' administració totes las radicales re- formas que exigeix la tristissima situació del país, cen- vé recordar que en los sigle XVII y baix lo reynat de Lluís XVI, hi hagué a Fransa un ministre anomenat Joan Batista Colbert, que deixá al morir universal é impecedera fama de sa gestió económica.

Colbert era fill d' un comerciant en gran escala, y son talent y sa experiencia foren verdaderament ex- cepcionals.

Desde que 's captá l' absoluta confiansa del rey y tirá sobre si l' árdua y penosissima tasca de salvar a Fransa de la ruina, comensá a demostrar, segons sos biógrafos, una verdadera «ferocitat» en lo cumpliment dels debers que s' havia imposat.

Una de las primeras cosas que fen fon establir un Tribunal pera l' investigació de las escandalosas malver- sacions de fondos públichs comessas durant los 25 anys anteriors a sa pujada al poder. A tots los sospitosos de haverse enriquit per medis ilícits, a costa del país, 'ls obligá a que probessin l' origen de sas respectivas for- tunas.

En las trenas de totes las iglesias se llegí un cri- dament que, per iniciativa de Colbert, fen de rey al poble pera que 'ls que tinguessin coneixement de qual- sevol grave abús perjudicial pera l' interés general, le denunciessin, a fi de castigar severament als culpa- bles sans exceptuar als que ocupessin ls més alta pe-

sió social. Com resultat de totes aquestes disposicions, varis individus foren condemnats a la forca.

Colbert transformà lo funcionament de la màquina administrativa, simplificant tots los càrrechs inútils.

Feu Colbert una distribució dels impostos, basada en las més severas lleys d' equitat y justicia; descubrí y castigà las ocultacions comesas per mils de personas nobles y ricas.

No es veritat que a Espanya fa falta en aquests moments un ministre d' Hisenda, com Joan Batista Colbert?

Lo «piojillo» de Sant Joseph

Un nou insecte paràssit amenaça la existencia dels arbres fruyters. La America d' ahont nos fou importada la filoxera, que tants estragos ha causat a la viticultura europea.

Lo «piojillo» de Sant Joseph, aixís s' anomena lo nou enemich del agricultor, se suposa que fou importat a America del Japó ó de las islas Hawai.

Se creya al principi que 'ls estragos de tal paràssit no arribarian als Estats del Sud, més prompte 's vegé que 'ls climas freds no detenian sa marxa.

Lo «piojillo» de Sant Joseph (aspidiotus perniciosus) es una coxinilla. Després del hivern, a mitjos de Maig, la femella pon las larvas vivas durant unas sis setmanas.

Aquesta es la época en que comensa la posta, verificantse quatre generacions en un any, durant lo qual una femella sola pot donar vida a més de tres milers de coxinillas.

Lo «piojillo» de Sant Joseph ataca a gran número d' arbres, haventse trobat al ametller, presaguer, prunera, pomera, perera, tilo, noguer, codonyer y olm.

La coxinilla s' estableix en tot arreu del arbre que invadeix; fruyts, fullas, ramas primas y groixudas desseguida presentan una especie de vel cerós y com cobertes per un dipòsit calcàri.

Los procediments empleats pera la destrucció de tals paràssits fins ara no han produhit resultat favorable, degut a que 's fican dintre sa closca protectora, que ha resistit quants insecticides s' hi han aplicat.

la presencia del destructor insecte, han cremat los arbres en que havian fet presa, pera salvar los restants.

Molts son los medis per los quals pot propagarse tan funesta plaga: los vents, las ayguas, los insectes en que 's fica 'l paràssit, molt especialment las formigas, pero 'l més perillós es lo transport de plantas procedents de criaders ja invadits ó fruyts contaminats.

Sapiguda es la gran exportació de fruyts tendres que 'ls americans fan a Europa y en aixó estriba 'l mes serio perill. Be ho ha posat de manifest lo doctor Franch, qui en sas investigacions ha trobat en peras procedents d' America é importadas a Alemania per lo port d' Hamburg, lo devastador insecte, plé de vida y en bonas condiciones pera propagarse.

Lo govern holandés, en vista del resultat de la inspecció que ha practicat a America 'l professor Ritssema-Bos, ha prohibit molt recentment a Holanda la introducció de plántas procedents d' aquell país.

Lo ministre d' agricultura de Fransa someté fa mesos tan important assumptó a una comissió que fins lo present no ha evacuat cap informe, donant ab aixó motiu a que la premsa que representa 'ls interessos agricolas aixequi la veu y demani ab energia que se salvi la inmensa riquesa que 'ls arbres fruyters significan, ja que per esser rebutjats a Alemania los fruyts americans es segur que intentaràn aquells introduhirlos en lo mercat francès, produhint per tant una competencia perjudicial pera 'ls agricultors del país y a no trigar la segura destrucció de sos arbres fruyters.

Es de suposar que en la Direcció general d' Agricultura d' Espanya se coneix quant deixém dit, que se segueix atentament lo curs de cuestió tan trascendental pera la seguretat de la agricultura patria y que no deixaran d' aplicarse ab oportunitat quantas precaucions tendeixin a evitar lo perill que 'ns amenassa.

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas del dia 16 de Desembre de 1898 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including Barometre aneroide, Grau d'humitat, Pluja en 24 horas, Aigua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular, TEMPERATURAS (Màxima, Mínim, Ter. tip.), VENTS (direcció), and NUVOLS (classe, can.).

Lo tristíssim espectacle que ahir se desenrotllà en nostra ciutat, donà peu a que un colega local, la Crònica Reusense, no content en explotar la bona fé de nostres vehins y forasters que vingueren, (vergonya causa dirho, pera presenciarlo) per medi d' una fulla que 's venia a 5 céntims, va aprofitar la compostció pera omplir una plana de la edició d' ahir que repartí a sos suscriptors.

Nos pensavam nosaltres, en vista de la actitud indiferent que s' observava en nostra ciutat pocas horas avans que 'l drama comensés, que aquí encara ningú s' havia ficat en la gran trascendencia del acte, que poca gent s' havian fet lo càlcul que 'l condemnat a mort era un sér racional a qui 'l Creador havia donat vida y de la qual sols lo Sér Suprém ne pot disponer, si no 's vol infringir la ley de la naturalesa; pero confessém (y 'ns dol tant lo confessarho com lo tenir que ocupárenos mes de lo que bonament teniam senyalat a aquest fet) que no som gayre bons metjes, desde 'l moment que tant malament hem sapigut pulsar a la opinió y tan equivocats han sortit los nostres càlculs sobre lo que 'n dirian los portavens d' ella, en lo que afecta a la Crònica Reusense, que 'ls demés s' han portat cem corresponia a tota publicació seria, decent é ilustrada.

Comerciejar ab los instantos suprém d' un condemnat a mort; titllar unas ratllas que no diuen cap novetat ab lletras ben grosses y ben negres; y posar EL PATIBULO EN REUS, com si fos aixó honorés pera una població, no poden fer los diaris d' empresa, aquellaz publicacions que unicament reideixen cult al decoro de ore, y que no tractan d' ilustrar al poble sino embutirho pintañhi las cosas del color que a ells los hi

convé. No ho pot fer un diri que 's titula orga dels conservadors; no ho podia y menos devia ferho la Crònica Reusense, que viu unicament de las suscripcions, sense inferir un agravi als sentiments humanitaris dels seus lectors, com l' ha fet a Reus ab la publicació d' aquesta falla y al trasladerla al periódich.

La poca venda que ha obtingut de las ultimas horas pot indicar a aquell company la acullida que li ha dispensat lo públich y jutjar per sí mateix de la simpatía ab que s' ha vist que hi hagués una ánima tan compassiva que 's recordés del pres pera fer un bon negoci especulant los minuts que tenia de vida.

En lo present número repartim un prespecte dels acreditats específichs «Tintura perfeccionada Canalda» y «Depilatorio Canalda» del ilustrat farmacéutich de Tortosa D. Pau Canalda.

La bondat d' aquets específichs fa que 'ls recomeném a nostres lectors.

Ahir al dematí se cumplí la sentència que pesava sobre 'l desgraciat Domingo Amorós y Anguera, d' Alforje. (D. l. h. p.)

En general se retrassa massa la recolecció de las olivas. Tal retrás porta las següents desventajas: 1.ª Una gran cantitat d' olivas cauben en terra, s' omplan de fench, se dissipan ó quan menos produheixen oli de mala qualitat. 2.ª Retrassant massa la collita, se produheix oli grés repudiat per lo gran comerç.

La recolecció deu practicarse de Novembre a Mars; no més tart, segons los climas. Naturalmente ha d' adelantarse en los climas meridionals.

Pero aquesta recolecció no pot ferse tota a un mateix temps, perque la maduració de las olivas es gradual. Ademés com es difícil trobar olivers d' una sola varietat y com entre una y altra varietat existeixen diferencies notables en sa maduració, es necessari seleccionar comensant per recullir las varietats més primerencas, pera acabar ab las més tardanas.

Las olivas denhen recullirse quan sien negras y llustrosas, no important que quedin, en algunas, certis puntets verts.

Així es com s' obté la major cantitat d' oli bó.

En breu publicarà lo «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» una real ordre per la qual s' autoriza que 'ls individuos procedents de la quinta de 1898-97, regressats de Cuba, s' incorporin a sos coscos respectius y que als més antichs se 'ls concedeixi llicencia per tres mesos.

La costum de netejar las ampollas ab perdigons, té l' inconvenient de que en contacte ab los residuos ácids del vi y d' altres substancias, poden formar sales venenosas, que quedant en part en la ampolla, imprimixin al líquit que en ella 's tanca propietats perjudicials a la salut del consumidor. Pera evitar aquest perill, se rentan las ampollas ab retalls de paper, ó crifollas d' ou y aigua calenta, verificant repetits enxugaments, ó bé ab arena ó cendre y aigua. Pot també usarse la perietaria, planta comú que conté un principi alcalino que facilita la neteja dels envasos.

En la muy leal y fidelisima Puerto Rico següeixen passanthi unas cosas molt edificants. La darrera llistat dena compte de que dels trenta dos notaris que hi havia en tota l' isla, trenta, posats a triar entre Espanya y 'ls Estats Units, han triat aquestos derrers ab la més gran frescura.

Ve a ser alló que diuen las noras: bona es la sogra, pero millor si la terra la cobra.

Los portorriquenyos ho debian dir d' altra manera aixó de la sogra, perque parlan en castellá com la majoria dels de la madre patria. Pero ho diguessen com ho diguessen, lo cert y positiu es que no s' han pas posat de dol al véurela aixafada y morta. Han fet com aquells nebots que 's refian de la fortuna d' un oncle rich y al veure que en lo testament ho ha deixat a la oriada, ni glassa al barret se volen pesar. Veyent que no plou no volen extendre 'l parayguas.

Un colega de Barcelona compta la següent escena, ecorreguda ans d' ahir durant lo desembarc de repatriats:

«Una dona, modestament vestida ab traje negre, se situá junt al lloch ahont stracan las «golondrinas», interrogant a tots los que anavan arribant per son fill, soldat que embarcá a Bilbao en 1896 y de quel arribada tenia noticia»

La insistencia de la dona era objecte de simpática commiseració per part dels presents: per fi, al atracar la nevenera «golondrina», se separá del grup de soldats

data un jove de bona apostura, ab los galons de tinent en la màniga, lo qual se l'ensà en los brassos de la dona que 'l rebé ab delirants mostres de carinyo. Era 'l fill esperat que marxá de quinto y tornava á la patria ab galons que se sapigué conquistar ab son valor.»

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja á pessetas 916'62.

Cinematógrafo Lumière, situat en lo carrer Llovera, (Padró), 49.—Funció tots los dias de las 5 de la tarde á las 12 de la nit.

Tots los dias s' exhibirá una gran corrida de toros per los destres Mazzantini y Reverte y s' exhibiran també sis vistas diferents tots los dias, donantse á més audicions de fonógrafo.

Entrada general 20 céntims, preferéncia 30; se cambian vistas diàriament.

Secció oficial

Registre civil

del dia 15 de Desembre de 1898

Naciments

Dolors Salvat Pairo, de Francisco y Maria.—Gabriel Torroja Cabré, de Gabriel y Carme.—Anton Casanovas Mercadé, de Francisco y Teresa.—Francisco Vidal Fort, de Francisco y Francisca.

Matrimonis

Victorino Calero Segrera, ab Francisca Salas Miret.

Defuncions

Francisco Cuchí Labriano, 4 mesos, Aguila, 17.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Llàssaro.

Sant de demà.—Nostra Senyora de la O.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas de dia 15

De Cette en un dia. v. Correo de Cartagena, de 258 ts., ab efectes, consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

De Génova y esc. en 8 ds. v. «Jativa», de 793 toneladas, ab efectes, consignat á D. Anton Más.

De Liverpool y esc. en 16 ds. v. Tordera, de 1.311 ts., ab efectes, consignat á don Modest Fenech.

De Amberes y esc. en 15 dias v. inglés Bortés, de 849 ts., ab efectes, consignat als senyors Mac-Andrews y C.

De Marsella y Barcelona en 4 dias. v. Cabo Peñas, de 1.213 ts., ab efectes, consignat á don Marián Peres.

De Port-Vendres en 28 ds. balandra Nuevo Valiente, de 47 ts., ab tránzit, consignat á don Joseph Maria Ricomá.

Despatzadas

Pera Cette v. Correo de Cartagena ab vi.

Pera Málaga y esc. v. Jativa, ab efectes.

Pera Bilbao y esc. v. Cabo Peñas, ab efectes.

Pera Londres y esc. v. inglés Cortés, ab efectes.

Pera Liverpool y esc. v. Tordera, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 37

Cetisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	54'02	Cubas del 86	51'
Exterior		Cubas del 90	41'57
Colonial		Aduanas	88'25
Norts	24'40	Ob. 5 0/0 Almansa	81'
Fransas	26'50	Id. 3 0/0 Fransa	41'
Filipinas			

PARIS

Exterior 43'90 Norts

GIROS

Paris 35'75 Londres 34'30

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cetisables en Bolsa. Descompte de cupens y compra de monedas d' or de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	54'20	Aduanas	88'25
Exterior		Norts	24'40
Amortisable		Fransas	26'50
Cubas 1896	51'		
Cubas 1890	42'75	Obs. 6 0/0 Fransa	80'
Exterior París	44'15	Id. 3 0/0	41'75
		GIROS	
Paris	35'75	Londres	34'30

Gambis corrents

en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres	à 90 dias fetxa.		
	» à 8 dias vista.		
Paris	à 8 dias		
Marsella	à 8 dias		
	VALORS LOCALS	DINER	PAPER
			OPER.

ACCIONS

Gas Reusense.		Ptas.	Ptas.
Industrial Farinera	500		750
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Compañya Reusense de Tranvias			
Compañya Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100		200	

Anuncis particulars

HISCORIAS THOMAS—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Beu) 12.

Als Herniats (TRENCATS)

Constituheix una gran equivocació la que sufren la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar es suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltes complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetres lo cinisme de certs mercaders d' ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títul que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar á vostres fills ab vendatge brut, incòmodo y perillós, consulteu ab vostre metje y ab seguritat os dirá que pera la curació de las hernias de vestres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y econòmic, es lo bragueret de «cautchou» ab resort.

«Tirants Omoplàtics» pera corretgir la «cargazón» d' espalltas.

«Faixas hipogàstricas» pera corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausells de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compañya comich-dramática

de don Wenceslao Bueno.

Funció pera avuy.—Segon abono.—9.ª de la 2.ª sèrie.—Se posará en escena lo magnífich drama en tres actes «El nudo gordiano».—Exhibició del maravellós aparato «Le Microphone» y presentació de las proyecciones del «Biographe» dirigit per son electricista monsieur Peters.—En los intermedis l' aplaudit sexteto executarà las pessas: «Las Sirenas» (valsos) Waldteuffel.—«Cavalleria Rusticana» (fantasia) Mascagni.—«Paragraph» (sinfonia) Suppé.—«Rienzi» (fantasia) Wagner.

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al parais 2.

A tres quart de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 16.

Telegrafian de Berlín que 'l socialista Bebel ha pronunciat un discurs violentíssim contra 'l Govern, per los gastos excessius del Exércit y de la Marina.

—Mac-Kinley ha dit en la Convenció de Atlanta, ab motiu del jubileig, que la guerra ab Espanya ha servit pera unir en un sol á tots los partits de la República.

—Encara hi ha qui creu que 'l comers marítim d' Espanya ab Cuba y Puerto Rico resultarà beneficiat en lo tractat de pau ab una tarifa favorable.

—S' ha enviat per lo Govern al capitá general de Catalunya la instancia dels presos á Barcelona per repertir proclamas, á fi de que aquella autoritat informi. Segons sia dit informe s' accedirá ó no á la concessió del indult.

—Telegrafian de Noya York que Mac-Kinley te redactada una proclama que dirigirá als filipins. En dit document se diu que 'ls Estats Units donarán á Filipinas un bon Govern ab gran independéncia local. La proclama se publicarà quan se ratifiqui lo tractat de pau.

—Lo Govern espera rebre d' un moment á altre noticias dels treballs realitzats prop dels tagalos pera lograr la libertat dels espanyols. Se creu que aquestas gestions donarán bons resultats. Los tagalos no maltractan als espanyols.

—Segons denuncia que fan á «El Liberal», se tracta d' ocultar l' assassinat comés en la parroquia de Macerías (Pontevedra).

—Lo capellá assassinat en son domicili del carrer de Trafalgar, vivia sol en la casa abont se cometé 'l crim, en la qual lo visitavan alguns altres capellans. Lo cadáver está acribillat á punyeladas. No hi ha indicis que permetin suposar quins sien los assassins.

—Telegrafian d' Orense, que ha sigut trobada escanyada la criada Dolores Saris.

Convicte y contés del fet, ha sigut detingut Gumersindo Gutiérrez, fill dels amos de la infelís noya.

—Las tropas yankees arribadas á Cuba, pera guarnir la Habana, permanixerán acampadas en las inmediacions de la capital, fins que termini la evacuació total de la isla.

Diu un despaig de la Habana que 'ls successos ocoreguts allí lo diumenge, obehiren á haver pretingut los cubans que 's tanqués lo teatro de «El Tacón», en senyal de dol per la mort de Calixte Garcia.

De la colissió resultaren tres cubans morts y vint ferits.

—Lo Sr. Cos Gayón se troba agonitzant. Se li ha administrat la Extrema Unció.

—Los Srs. Silvela y Pidal han celebrat una llarga conferencia.

—S' ha rebut un telegrama de Tenerife, en lo que 's comunica la sortida de dit port del tressatlántich «Villaverde»

Lo general Blanco desembarcará á Cadix.

Londres 16.

Lo corresponsal del «Daily Mail» á Viena, dona compte de que 'ls obrers sense treball, han produhit motins, devant las Casas Consistorials.

Los manifestants assaltaren lo despaig del burgo-mestre, resistint las cargas de la gendarmeria.

Han sigut detingudas moltitud de personas.

—Lo corresponsal del «Standard» á Madrid, diu que ha disminuhit notablement la agitació carlista.

No obstant, lo govern segueix prenent midas preventivas, pera reprimir un alsament imprevist.

Budapest 15.

Lo partit liberal húngar, nombrará president de la Cambra, el ministre del Interior, Mr. Perozel.

Paris 16.

Procedents dels Estats Units han arribat al port de la Habana, varis barcos condhinhint tropas yankees.

Cromos y tarjetas pera felicitacions

S' ha rebut un variat y luxós assortit de cromos, cartulinas y tarjetas, tots ells d' alta novetat y propis pera felicitacions.

Se venen á preus reduhidíssims.—Imprempta Ferrando, plassa de la Constitució.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

